

طرح جامع مطالعات اقتصادی-اجتماعی استان مازندران (اقتصاد کلان)

مجری طرح: پژوهشکده اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس

کارفرما: سازمان برنامه و بودجه استان مازندران

سال خاتمه طرح: اسفندماه ۱۳۷۷

مسئول طرح: دکتر علیرضا ناصری

خلاصه‌ای از کلیات و نتایج طرح:

این تحقیق که به سفارش سازمان برنامه و بودجه استان مازندران تهیه گردیده، مشتمل بر ۲ فصل است که در فصل اول، پس از بیان سیمای کلی اقتصاد استان، وضعیت نیروی انسانی و بازارکار، بودجه خانوار (درآمد و هزینه مصرفی)، هزینه‌های سرمایه‌ای استان، عملکرد سیستم بانکی و سهم مالیاتهای مستقیم از کل درآمدهای مالیاتی استان مورد بررسی قرار می‌گیرد. به طور کلی بررسی وضعیت توزیع درآمد در استان نشان می‌دهد که مناطق شهری از وضعیت بهتری برخوردار و ترکیب هزینه خانوارها در مناطق روستایی بگونه‌ای بوده که کاهش هزینه کل در طی سالها با کاهش اقلام خوراکی و دخانی جبران شده و به عبارت دیگر اقلام هزینه غیرخوراکی (غیر از مسکن) خانوارهای روستایی نسبت به این هزینه‌ها در مناطق شهری نزدیکتر بوده و از لحاظ میزان درآمد جاری، همواره درآمد مناطق شهری بیشتر از مناطق روستایی، ولی ترکیب درآمدهای پولی و غیر پولی در مناطق شهری و روستایی شبیه به هم بوده است. سهم هزینه‌های خوراکی که به کل درآمد متوسط در مناطق شهری کمتر از مناطق روستایی بوده که در مقایسه با سطح کشور، در مناطق روستایی در تمامی سالها این سهم از کشور کمتر بوده است، ولی در مناطق شهری وضعیت باثباتی را نداشته‌ایم.

نسبت متوسط درآمد روستایی به شهری بین ۰/۵۷ تا ۰/۷۷ متغیر بوده که نشان می‌دهد که در سالهای آخر، این شکاف کمتر شده و هزینه و درآمد واقعی خانوارهای روستایی استان همواره بیشتر از کشور بوده، در حالیکه در مناطق شهری در بعضی از سالها بیشتر بوده است. در مجموع هرچند که از لحاظ شاخص‌های توزیع درآمد و ترکیب اقلام هزینه، وضعیت خانوارهای شهری از خانوارهای روستایی بهتر بوده، ولی خانوارهای روستایی در مقایسه با سایر استانها (در سطح کشور) وضعیت خوبی داشته و از لحاظ بین مناطق شهری و روستایی از رتبه قابل قبولی برخوردار بوده است. همچنین بررسی‌های به عمل آمده در بخش بودجه خانوار، نشان می‌دهد که طبقات مختلف جامعه، دارای قدرت مالی مساوی نیستند، لذا سیستم مالیاتی در هر منطقه می‌باید طوری انتخاب گردد که هر طبقه نسبت به قدرت و توانایی خود بتواند در تامین مالی هزینه‌های عمومی از طریق مالیات شرکت کند.

فصل دوم این تحقیق به آینده‌نگری توسعه استان مازندران می‌پردازد و پس از بیان استراتژی‌های توسعه، مهمترین طرح‌های اولویت‌دار در کلیه بخش‌های اقتصادی-اجتماعی استان را مورد بررسی قرار می‌دهد که بخشی از این طرح‌ها به شرح زیر می‌باشد:

- ۱- بالا بردن ضریب مکانی هتل و رستوران در شهرستان بابلسر به وسیله سرمایه‌گذاری در این بخش؛
- ۲- توسعه اشتغال از طریق توسعه امکانات ماهیگیری و رفع موانع موجود با توجه به محدودیت برداشت؛
- ۳- توجه به مسائل متعددی در مورد گردشگری، از قبیل امنیت گردشگران در محیط‌های شهری استان، امنیت سواحل دریای خزر و ایجاد تسهیلات زیربنایی برای آسایش بیشتر گردشگران؛
- ۴- آموزش همگانی به منظور افزایش بهره‌وری و همچنین شناساندن قابلیت‌های استان به بخش خصوصی به منظور افزایش سرمایه‌گذاری این بخش.